

Ćwiczenia ruchowe i słuchowe z dziećmi z klas I-III PSM I st

Joanna Tomkowska, PSM I i II st w Olsztynie
joanna.tomkowska@gmail.com

Triada w gamie C-dur- klasa II

1) Inhibicja- incytacja.

Każdy uczeń otrzymuje łupinkę od orzecha włoskiego. Przy muzyce nosi go na określonej części ciała. Na przerwę w muzyce reaguje na sygnał:

- 1- dotknąć orzechem podłogi
- 2- dotknąć orzechem nosa
- 3- dotknąć orzechem krzesła
- 4- dotknąć orzechem drugiego orzecha

2) Ćwiczenia gimnastyczne z orzechem- przekładanie za plecami, pod kolanem, itd. zgodnie z pulsem słuchanej muzyki.

3) Rozdanie drugiej połówki orzecha

4) Echo rytmiczne proponowane przez nauczyciela lub przez uczniów

5) Ostinato rytmiczne:

8 szesnastek, 2 ósemki, 1 ćwierćnuta

6) Granie ostinata z jednoczesnym powtarzaniem piosenki w formie echa

Wiewióreczka (Sł. J. Porazińska ,muz. H.Londzin

*W swej rudej sukience skacze po sosence
hop-sik, hop-sik skacze po sosence./2x*

*A najbardziej rada, gdy orzechy zjada
krach-mach, krach-mach, gdy orzechy zjada./2x*

*Ktoś ty, ktoś ty, powiedz? -Jestem wiewióreczka.
Hop skik, hop, skik- skończona bajeczka./2x*

7) Zaśpiewanie melodii solmizacją w formie echa- palce dłoni ilustrują dźwięki gamy

8) Rozpoznawanie trójdźwięków

Dzieci poruszają się po całej sali zgodnie z charakterem muzyki. Kiedy usłyszą trójdźwięk durowy, kładą swoje łupinki na określonym miejscu (w dziupli); kiedy usłyszą trójdźwięk molowy siadają

na podłodze z łupinkami w dłoniach (nie znalazły dziupli). Na końcu każde dziecko odkłada swoje łupinki w tylko sobie wiadome miejsce (musi pamiętać, gdzie położył)

9) Zapis i śpiewanie gamy C-dur; zaznaczenie półtonów, tetrachordów.

10) Budowanie trójdźwięków na I, IV i V stopniu

11) Śpiewanie triady

12) Orkiestra. Uczniowie podzieleni na trzy grupy, każdy otrzymuje jedną sztabkę, składnik trójdźwięku (C, F, G)

- wykonanie triady na sztabkach dźwiękowych

- granie akordów C, G, G w odpowiednich miejscach w piosence

13) Aktywne słuchanie muzyki- **Wiewiórki i orzeszki** (Leo Delibes-„Musique des automates” z baletu Coppelia)

Budowa- ABA

Dzieci odnajdują schowane wcześniej łupinki. Siadają w kole, dookoła stołu, każdy trzyma w dłoniach 2 łupinki orzecha

Cz. A:

realizacja wartości rytmicznych:

- szesnastki- naprzemienne uderzanie łupinkami o stół

- ósemki- uderzanie łupinką o łupinkę

- uderzanie 2 łupinkami o podłogę

Cz. B- Skrada się nieprzyjaciel- kot, kuna, czy łasica. Wiewiórka chowa się, zakrywa oczy kitką, rozgląda się dookoła...

Zadania dodatkowe:

- śpiewanie melodii solmizacją z taktowaniem
- zaznaczenie w nutach interwałów: prymy, sekundy i tercji trzema kolorami kredek
- dyktando- uzupełnianka
- budowanie trójdźwięków na papierowej klawiaturze- „granie” na pianinie
- wykonanie akordów na fortepianie podczas śpiewania piosenki

Alunelul- Orzeszek- Taniec rumuński

Ustawienie- w półkołu wiązonym

- 6 kroków odstawno- dostawnych w prawą stronę, 3 przytupy

- 6 kroków odstawno- dostawnych w lewą stronę, 3 przytupy

- 2 kroki odstawno- dostawne w prawą stronę, 3 przytupy

- 2 kroki odstawno- dostawne w prawą stronę, 3 przytupy

-6 kroków raz w prawą, raz w lewą stronę (każdy z przytupem), 3 przytupy.

Orzechowa orkiestra- granie na łupinach w miejscu akcentów

Podział na dwie grupy: I Grupa tańczy, II grupa gra

Utrwalenie gamy F-dur- klasa II

Bingo- tradycyjna piosenka angielska:

1) Zaznaczenie rytmów punktowanych, wyklaskanie grup: ósemka z kropką- szesnastka oraz, ćwierćnuta z kropką-ósemka, omówienie różnicy między nimi
-zauważenie przedtaktu

2) Śpiewanie gamy F-dur, zaznaczenie półtonów, tetrachordów

3) Śpiewanie melodii solmizacją lub literami z taktowaniem

4) Śpiewanie piosenki ze słowami

*There was a farmer, had a dog and Bingo was his name/3x
and bingo was his name.*

B-I-N-G-O/ 3x

and Bingo was his name. B-I-N-G-O!

Lub:

Puszysty kot, kochany kot raz przyjaciela miał/ 3x

i Bingo on się zwał.

B-I-N-G-O/ 3x

i Bingo on się zwał. B-I-N-G-O!

5) Zabawa taneczna

Ustawienie- para za parą, po kole.

Takty 1-8- marsz para za parą po linii koła. Na końcu zwrot twarzą do pary.

Takty 9-11- „piłowanie”

takt 12- każdy obraca się wokół własnej osi

6) Budowanie i śpiewanie triady w tonacji F dur

-podział na trzy grupy; granie triady na sztabkach dźwiękowych

7) Orkiestra- granie akordów F, B, C w taktach 9-12 z równoczesnym śpiewem

8) Ostinato gestodźwięków- polirytmia dwugłosowa:

Bingo pies przyjacielem jest!

- wykonanie polirytmii przez dwie grupy: I grupa wykonuje ostinato, II grupa śpiewa piosenkę (takty 9-12), potem zamiana
- wykonanie indywidualne:

- a) gestodźwięki + śpiew
- b) rytm- kroki, śpiew + taktowanie

9) Śpiew w dwugłosie:

I głos- melodia i słowa taktów 9-12

II głos- ostinato melodyczne:

Gama C-dur. Interwał oktawy-klasa I

Melodia dokomponowana do utworu muzycznego:

(J. Kaczmarek- The park on piano ze ścieżki dźwiękowej do filmu Marzyciel)

Budowa utworu: A, B, A, B, A, B, A, B, A, B

Propozycja wprowadzenia:

- 1) Zaśpiewanie melodii solmizacją
- 2) Granie melodii na dzwonekch diatonicznych
- 3) Granie melodii na dzwonekch z jednoczesnym słuchaniem utworu „The park on piano” J. Kaczmarka. Podczas drugiej części improwizacja na dźwiękach c1 i c2
- 4) Zastąpienie dzwonekch diatonicznych głosem- śpiewanie melodii solmizacją na tle muzyki. Improwizacja wybranego dziecka na dźwiękach c1 i c2.

Wskazówki metodyczne:

Aktywne uczestnictwo w słuchanym utworze poprzez jednoczesną jego realizację powoduje wzmocnienie zaangażowania ucznia. Dodanie dodatkowej melodii nie występującej w utworze pozytywnie wpływa na rozwój słuchu harmonicznego, a improwizacja pobudza inwencję twórczą.

Podczas kolejnych części A dzieci mogą grać lub śpiewać razem, w małych grupach lub solo. Granie solowe polecane jest zwłaszcza przy czwartym i piątym powtórzeniu części A, ponieważ tempo melodii ulega wtedy zmianom.

Tonacja D-dur, takt 12/8, transpozycja- klasa III

Zabawy z chustą animacyjną

Uczniowie ustawieni w kole- każdy trzyma w obydwu dłoniach brzeg chusty

1) Inhibicja- incytacja

Uczniowie poruszają się po kole w rytm muzyki- na określony sygnał muzyczny reagują w następujący sposób:

- sztorm- chowanie się pod chustę
- słońce- dziewczyny przebiegają pod chustą na drugą stronę
- fala- chłopcy przebiegają pod chustą na drugą stronę

2) Rozpoznawanie grup rytmicznych w taktach o ósemkowej jednostce miary:

- ćwierćnuta z kropką- marsz zgodnie ze wskazówkami zegara, trzymanie chusty w górę
- ósemki- bieg w przeciwnym kierunku
- szesnastki- falowanie chustą (na zmianę pr. ręką i l. ręką)
- ćwierćnuta i ósemka- tupanie
- półnuta z kropką- unoszenie chusty do góry i na dół

3) Rozpoznawanie trójdźwięków:

Chusta leży na podłodze, uczniowie poruszają się dookoła niej zgodnie ze słyszonym rytmem. Gdy usłyszą trójdźwięk, stają na określonym kolorze chusty, np.: dur- żółty; moll- niebieski; zwiększony- czerwony; zmniejszony- zielony

- zabawa rozluźniająca- Rekin i ratownik

4) Ćwiczenia oddechowe, emisyjne i ortofoniczne (wiatr -dmuchanie; wypowiedanie słów: szsz, plusk, itd...)

5) Ćwiczenie solfeżowe- powtarzanie solmizacją melodii granej przez nauczyciela na fortepianie fragmentami, ze słuchu:

6) Dodanie słów:

*Płyń, żeglarzu płyń,
za horyzont hen!*

*Wesoło, wesoło, wesoło, wesoło,
życie jest jak sen.*

Lub:

*Row, row, row your boat,
gently down the stream.
Merilly, merilly, merilly,*

life is like a dream.

7) Dołączenie gestów:

- Płyn żeglarzu płyn- uniesienie jednej a potem drugiej nogi
- Za horyzont hen- 2 koliste ruchy łokci i położenie dłoni na czole (wypatrywanie)
- Weszło...- wymachiwanie rękami nad głową (4 ruchy)
- Życie jest jak sen- wyciągnięcie dłoni przed siebie i położenie ich na biodrach.

-wylącznie kolejnych wersów

8) Śpiew w kanonie

9) Oznaczenie stopni pod nutami

10) Transpozycja do D-dur

11) Orkiestra:

butelki z wodą- półnuta z kropką

marakasy- ósemki

tektura falista- ćwierćnuta z kropką, 3 ósemki

(balony- 3 ósemki, ćwierćnuta z kropką)

sztatki dźwiękowe- akord D-dur

12) Weltawa- Bedrich Smetana- aktywne słuchanie muzyki z folią malarską

Takt 4/4

Ustawienie: wokół folii malarskiej rozłożonej na podłodze w przysiadzie

Wstęp- powolne wstawanie

Takty 1-2- 8 kroków w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara

takty 3-4- 8 kroków w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara

takty 5-8=1-4

takty 9-10 wejście do środka koła

takty 11-12- powrót do tyłu

takt 13- falowanie, „wyrzut” folii do góry

takt 14- falowanie w górze, powrót na dół

takt 15- do góry, na dół

takt 16- do góry

Cz. B- zmiana tonacji:

Takty 1-2- 8 kroków w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara (folia w górze)

takty 3-4- 8 kroków w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara (folia w górze),

falowanie, wyrzuty folii na akcenty do góry

punkt kulminacyjny1- folia do góry, dziewczynki przebiegają pod folią na drugą stronę

punkt kulminacyjny1- folia do góry, chłopcy przebiegają pod folią na drugą stronę

uspokojenie, na końcu powrót do pierwszej pozycji

Polimetria sukcesywna (uzupełnienie ćwierćnutowe)- klasa III

1) Taktowanie w/g schematu:

4/4, 2/4, 4/4- 2x

4/4, 2/4, 3/4, 2/4, 3/4, 2/4, 4/4

2) Słuchanie nagrania **Branle Charlotte (Thainot Arbeau- Francja** i taktowanie w odpowiednim metrum

3) Słuchanie nagrania i klaskanie w miejscu akcentu

4) Śpiewanie melodii solmizacją z taktowaniem:

The image shows two staves of musical notation. The top staff is labeled 'Voice' and the bottom staff is labeled 'Vo.'. Both staves are in treble clef. The music consists of a sequence of notes and rests, with time signatures changing throughout: 4/4, 2/4, 4/4, 3/4, 2/4, 3/4, 2/4, 4/4. The notes are mostly quarter and eighth notes, with some rests. The bottom staff starts with a '6' above the first measure, indicating a sixteenth note.

5) Uzupełnienie ćwierćnutowe:

-Podział na dwie grupy- I grupa gra na tamburynach każdy akcent, II grupa na bębenkach uzupełnienie do wartości wypełniających takt. Na sygnał „Hop!” następuje zamiana grup- inhibicja- incytacja

6) Indywidualne wykonanie uzupełnienia ćwierćnutowego, np:

akcent- klaśnięcie, uzupełnienie- kroki. Na sygnał „Hop!” następuje zamiana czynności

7) Taniec:

-1 double w lewą stronę, 2 przeskoki, 1 double w prawą stronę/ 2x

-1 double w lewą stronę, 2 przeskoki,

-simple w prawą stronę, 3 klaśnięcia

-simple w lewą stronę, 3 klaśnięcia

-1 double w prawą stronę

Powodzenia!